

3.

EKOLOGIA NA CO DZIEŃ

Scenariusz 3.2.

CEL WARSZTATU

Nauka o codziennych działaniach i nawykach, które mogą pomóc w oszczędzaniu energii, wody, ograniczaniu odpadów oraz stosowaniu ekologicznych technologii w gospodarstwach domowych z troski o naszą planetę.

GRUPA DOCELOWA/UCZESTNIKÓW

Dzieci i młodzież w wieku od 10 do 14 lat.

ZASTOSOWANE METODY

Prezentacja multimedialna, dyskusja, gra słowna, zabawa ruchowa.

POTRZEBNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA

Wydrukowane i wycięte ilustracje przez nauczyciela w 3 zestawach.

PROGRAM WARSZTATU

Wprowadzenie – 5 minut

- **Cel:** Wprowadzenie dzieci i młodzieży w tematykę ochrony środowiska i przedstawienie, czym jest ekologia na co dzień.
- **Aktywność:** Zachęć uczestników do wspólnej dyskusji i zapytaj: „Czy wiecie, co to znaczy być eko?”. Wyjaśnij w prostych słowach, że życie eko polega na podejmowaniu świadomych decyzji, które pomagają chronić naszą planetę.
- **Zastosowanie:** Wyjaśnij grupie, że każde nasze codzienne działanie ma wpływ na jakość środowiska, powietrza i klimatu, a każde takie działanie nazywamy właśnie ekologią. Ekologiczne zatem będzie zarówno oszczędzanie wody, jak i wyłączanie urządzeń elektronicznych, kiedy z nich nie korzystamy czy na przykład używanie produktów, które nie szkodzą przyrodzie, jak m.in. wielorazowe bawełniane torby na zakupy zamiast siatek foliowych.

Ograniczanie odpadów i segregacja – 15 minut

- **Cel:** Uświadomienie dzieciom, czym jest idea zero waste i less waste oraz jak ograniczać odpady w życiu codziennym i odpowiednio je segregować.

- **Aktywność:** Zorganizuj grę „segregacja na czas”. Podziel grupę na 3 drużyny. Na trasie wyścigu każdej z drużyn rozłóż przygotowane wcześniej ilustracje z różnymi odpadami. Każdy uczestnik musi złapać jedną ilustrację, dobiec do pojemników na odpady, włożyć do odpowiedniego pudełka i wrócić do drużyny. Ta, która zrobi to najszybciej i bezbłędnie wygrywa. Po zabawie wyjaśnij, co oznacza zero waste i less waste. Zapytaj, czy odpady, które pojawiły się w ich zabawie można ponownie wykorzystać? Jakie działania pomagają ograniczyć odpady?
- **Wyjaśnienie:** „Zero waste to życie bez marnowania rzeczy. Staramy się wykorzystywać jak najdłużej, a potem przetwarzać. Natomiast less waste to próba ograniczania ilości odpadów, które wytwarzamy, np. poprzez zmniejszenie konsumpcji jednorazowych produktów czy kupowania za dużej ilości jedzenia, które później wyrzucamy. Te zasady możemy wykorzystywać właściwie w każdej dziedzinie naszego życia, między innymi przy zakupie ubrań, które mogą być z drugiej ręki lub możemy przerabiać takie, które nam się znudziły, by ich nie wyrzucać.”

Oszczędzanie wody i energii – 12 minut

- **Cel:** Pokazanie uczestnikom, w jaki sposób można zmieniać nasze codzienne wybory, by ograniczać zużycie wody i energii.
- **Aktywność:** Wyświetl historię na slajdach prezentacji multimedialnej (nr 2–8) „dzień z życia Piotrusia” i wciel się w narratora tej historii. Zmieniaj obrazki historii w swoim tempie. Następnie po zapoznaniu się z materiałem ponownie pokazuj uczestnikom poszczególne działania Piotrusia i poproś dzieci o ocenę, czy dane działanie jest dobre z punktu widzenia życia eko (jazda rowerem, lokalna żywność na kolację) i oszczędzania zasobów, czy nie (mycie zębów przy odkręconym kranie, banan do śniadania, woda w plastikowej butelce, sprzęt elektroniczny podłączony stale do zasilania). W przypadku, gdy działanie nie jest ekologiczne poproś o zaproponowanie alternatyw, które pomogą chronić Ziemię. Podkreśl istotność oszczędzania zasobów przez każdego z nas.
- **Wyjaśnienie:** „Zobaczmy wspólnie, jak wygląda typowy dzień Piotrusia. Rano Piotruś budzi się i idzie umyć zęby. Później je wartościowe śniadanie, wsiada na rower i jedzie do szkoły. Na rowerze podróż trwa jedynie 10 minut. Po dotarciu na miejsce warto się nawodnić i ruszyć z rówieśnikami na lekcje. Po powrocie do domu Piotruś ogląda bajkę o tematyce ekologicznej na telefonie, a następnie idzie do ogródka zebrać warzywa, które zanoszą do kuchni i razem z mamą przygotowuje kolację. Na koniec dnia, razem z rodzicami, zjada pożywny posiłek i opowiada jakie przygody dziś miał w szkole.”

EKO technologie – 8 minut

- **Cel:** Wprowadzenie dzieci w świat ekologicznych technologii, które pomagają oszczędzać zasoby naturalne.
- **Aktywność:** Pokaż dzieciom na slajdzie nr 8 kilka przykładów eko technologii (np. panele fotowoltaiczne, energooszczędne żarówki, termostaty programowalne, pompy ciepła). Następnie wyjaśnij, że sprzęty domowe, takie jak pralka, lodówka, czy zmywarka, mogą być mniej lub bardziej energooszczędne (pokazując klasy energetyczne urządzeń na slajdzie), a także w przypadku pralki i zmywarki oszczędzać wodę. Omów, że w zależności od programu, który wybieramy, ten sam sprzęt może zużyć mniej lub więcej tych zasobów. Przypomnij, że uruchamiamy pralkę czy

zmywarke dopiero wtedy, gdy urządzenia są pełne. Nie pierzemy zatem tylko pary skarpetek czy dwóch kubków. Korzystając np. z czajnika elektrycznego powinniśmy gotować tyle wody, ile potrzebujemy, a nie na zapas. Ta woda i tak będzie musiała być ponownie zagotowana po pewnym czasie, a przy większej ilości wody w czajniku zużywamy więcej energii, by ją zagotować.

- **Wyjaśnienie:** „Urządzenia wyposażone w eko technologie to takie, które pomagają nam zużywać mniej energii, ale i mniej szkodzić naszej planecie. Na przykład, panele słoneczne pozwalają na produkowanie energii ze słońca, a energooszczędne żarówki zużywają mniej prądu. Warto przyrzeć się też sprzętom domowym, z których korzystamy i sprawdzić, czy są one eko-urządzeniami.” Poproś dzieci, by wybrały jedną z technologii, którą chciałyby mieć w swoim domu, i wytłumaczyły, dlaczego jest to dobra opcja dla środowiska.

Podsumowanie i zakończenie – 5 minut

- **Cel:** Utrwalenie zdobytej wiedzy w formie zabawy.
- **Aktywność:** Zorganizuj zabawę „Eko-pytania”. Prowadzący zadaje pytania dotyczące ochrony środowiska (np. „Co oznacza zero waste?”, „Jak oszczędzać wodę w domu?”), a dzieci, jeśli znają odpowiedź, podnoszą rękę i odpowiadają. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymują „punkt”, a na koniec podsumowujesz, ile punktów zdobyli.
- **Wyjaśnienie/Zastosowanie:** „Pamiętajcie, że codzienne małe zmiany w naszym życiu mają ogromny wpływ na ochronę środowiska! Każdy z nas może pomóc w dbaniu o Ziemię i być eko!”

UWAGI I WYMAGANIA ORGANIZACYJNE

Dostęp do pomieszczenia ze sprzętem multimedialnym (komputer, rzutnik) oraz miejscem do wspólnej pracy i zabawy (ławki, krzesła dla uczestników warsztatów, przestrzeń na podłodze).

